

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 116/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti FUTURE INVEST, a. s. v „likvidácii“, v konkurze, Košická 52, Bratislava, zastúpenej advokátkou Mgr. Ivetou Vajdovou, Bárdošova 25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 51/2015 z 20. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti FUTURE INVEST, a. s. v „likvidácii“, v konkurze, o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. decembra 2016 (podaná na poštovú prepravu 21. decembra 2016, pozn.) doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti FUTURE INVEST, a. s. v „likvidácii“, v konkurze,

Košická 52, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo 51/2015 z 20. septembra 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola zaviazaná právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 25 Cb 258/2005 z 12. novembra 2009 zaplatiť navrhovateľovi sumu 164 566,29 € s príslušenstvom (ďalej len „pôvodné konanie“). Na sťažovateľku bol vyhlásený konkurz 21. júna 2010. Sťažovateľka podala návrh na obnovu pôvodného konania, ktorý bol na okresnom súde zaregistrovaný pod sp. zn. 23 Cb 68/2012. Okresný súd návrh na obnovu konania zamietol uznesením sp. zn. 23 Cb 68/2012 z 18. decembra 2012. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že návrh podal niekto, kto naň nebol oprávnený. Proti označenému uzneseniu okresného súdu, ktorým okresný súd návrh sťažovateľky na obnovu konania zamietol, podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 1 Cob 193/2014 z 27. februára 2015 tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Sťažovateľka nespokojná s rozhodnutím odvolacieho súdu podala dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho ako procesne neprípustné odmietol, keď sa nestotožnil s názorom sťažovateľky, že existujú dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. b) a f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Sťažovateľka v sťažnosti vo veci konajúcim súdom vyčíta, že vec nesprávne posúdili, ich rozhodnutia považuje za arbitrárne a porušujúce jej označené práva. Sťažovateľka tvrdí, že bola aktívne legitimovaná na podanie návrhu aj napriek tomu, že v čase podania jej návrhu už bola v konkurze. Svoju argumentáciu opiera o to, že predmetné konanie o obnovu konania nie je možné považovať za konanie týkajúce sa majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi a že ho vzhľadom na dvojfázovosť takéhoto

konania, keď súd v prvej fáze rozhoduje len o tom, či obnovu konania povolí, podľa názoru sťažovateľky vzhľadom na predmet tohto konania nemožno považovať za konanie, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi.

Podľa názoru sťažovateľky skutkové a právne závery uvedené v napadnutom uznesení najvyššieho súdu sú z ústavného hľadiska neudržateľné a majú za následok porušenie jej označených práv, preto sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej označených práv, napadnuté uznesenie zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a prizná jej náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd už aj vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky sa v prvom rade zaoberal procesnou legitimitáciou sťažovateľky aj v tomto konaní. Z predloženej plnej moci vyplýva, že plná moc bola udelená v čase, keď sťažovateľka ešte stále bola v konkurze a navyše aj v „likvidácii“. Tieto skutočnosti priamo vyplývajú zo znenia plnej moci, ako aj výpisu z obchodného registra dostupného na internete. Plná moc je podpísaná predsedom predstavenstva a ďalším členom predstavenstva. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že plná moc je podpísaná štatutármi spoločnosti, pričom táto spoločnosť je v konkurze a „likvidácii“. Na túto skutočnosť upriamil pozornosť aj najvyšší súd v napadnutom uznesení, v rámci ktorého preskúmaval oprávnenie týchto osôb konať v mene spoločnosti a konštatoval, že *„ako vyplýva z obsahu spisu, predmetný návrh v mene žalovanej obchodnej spoločnosti v konkurze podpísali [redacted] ako predseda predstavenstva a [redacted] ako členka predstavenstva. Rovnaké osoby plnomocenstvom z 8. mája 2015 splnomocnili advokátku [redacted] na podanie dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/193/2014-45 z 27. februára 2015 a zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní. Uvedení členovia štatutárneho orgánu úpadcu však neboli oprávnení v tejto veci konať v mene žalovanej obchodnej spoločnosti, a to jednak preto, že v dôsledku vstupu obchodnej spoločnosti do likvidácie prešla pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti na ustanoveného likvidátora (§ 70 ods. 3 Obchodného zákonníka) a zároveň vyhlásením*

konkurzu prešla časť tejto pôsobnosti, ktorá zahŕňa oprávnenie nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku z likvidátora na správcu (§ 44 ods. 6 ZoKR). Preto aj keby návrh na obnovu konania podpísal [REDAKOVANÉ] ako likvidátor žalovanej obchodnej spoločnosti, jednalo by sa rovnako o návrh podaný neoprávnenou osobou.“.

V nadväznosti na uvedené zistenia ústavný súd konštatuje, že splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky je podpísané osobami, ktoré nie sú oprávnené konať v mene sťažovateľky, ktorá je v likvidácii, pretože v zmysle ustanovenia § 70 ods. 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“) ustanovením likvidátora do funkcie prechádza na neho pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti podľa § 72. Ak je ustanovených viacero likvidátorov a z ich ustanovenia nevyplýva nič iné, má túto pôsobnosť každý z likvidátorov.

Podľa ustanovenia § 72 ods. 1 ObZ likvidátor robí v mene spoločnosti len úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti. Pri výkone tejto pôsobnosti plní záväzky spoločnosti, uplatňuje pohľadávky a prijíma plnenia, zastupuje spoločnosť pred súdmi a inými orgánmi, uzaviera zmiery a dohody o zmene a zániku práv a záväzkov. Nové zmluvy môže uzavierať len v súvislosti s ukončením nevybavených obchodov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť podpísali osoby, ktoré nemajú oprávnenie konať v mene sťažovateľky, preto v súlade so stabilnou judikatúrou (III. ÚS 41/00, I. ÚS 43/98, II. ÚS 128/95) dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná zjavne neoprávnenou osobou, respektíve osobami, ktoré nemajú oprávnenie zastupovať spoločnosť v konaní pred súdmi, a tým ani v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že prima facie je toto uznesenie riadne odôvodnené, pričom ústavný súd nezistil, že by výklad a závery najvyššieho súdu uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani

taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa v tomto ohľade stotožňuje s najvyšším súdom prezentovaným právnym názorom, podľa ktorého v okolnostiach veci členovia štatutárneho orgánu sťažovateľky nemohli podať v mene spoločnosti, ktorá bola v konkurze a likvidácii, návrh, preto všeobecné súdy dospeli k akceptovateľnému záveru o podaní návrhu neoprávnenou osobou.

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu v rozhodných okolnostiach prípadu.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd dodáva, že aj v prípade, že by bola sťažnosť podaná oprávnenou osobou, bolo by potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrh na zrušenie uznesenia najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2017